

ΜΕΘΟΔΟΣ – ΥΛΙΚΟ: Χρησιμοποιήθηκαν οι τεχνικές της ιστορικής έρευνας για τη συλλογή και ανάλυση βιβλιογραφικού υλικού. Ως πρωτογενής πηγή χρησιμοποιήθηκε το βιβλίο του Π. Δουβίτσα "Λεύκανση των δοντιών" και αξιοποιήθηκε ψηφιοποιημένο υλικό του Μουσείου Τμήματος Οδοντιατρικής.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Σε μεγάλο αριθμό φαρμακευτικών συνταγών της αρχαιότητας εντοπίζονται οι πρώτες προσπάθειες λεύκανσης των δοντιών. Η οδοντική αισθητική απασχόλησε τον άνθρωπο στα μέσα του 1ο αιώνα μ.Χ. και εξακολουθεί να τον απασχολεί μέχρι και σήμερα.

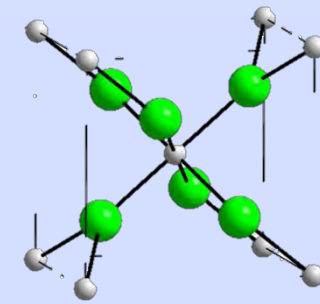
ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της εργασίας είναι η μελέτη και η ιστορική αναδρομή στις προσπάθειες των πρωτοπόρων επιστημόνων να βελτιώσουν την εικόνα των σκληρών οδοντικών ιστών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

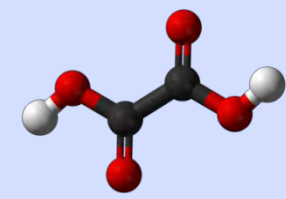
- Πρώτος από όλους, ο **Δαμοκράτης Σερβίλλιος**, (1^{ος} αιώνας μ.Χ.) ασχολήθηκε εκτός όλων των άλλων και με την λεύκανση των δοντιών. Σε απόσπασμα του βιβλίου " Πυθικός" αναφέρει ως μέσο λεύκανσης και καθορισμού των δοντιών τα οδοντοτρίμματα από κέρατο ελαφιού.

Η επόμενη σχετική αναφορά αργεί πολύ να γίνει.

- Συγκεκριμένα, η πρώτη εφαρμογή χημικής λεύκανσης έγινε από τον **Dwinelle** το 1848 και αφορούσε την αντιμετώπιση δυσχρωμιών μη ζωντανών δοντιών, με τη βοήθεια χλωριούχου ασβεστίου.

Χλωριούχο ασβέστιο

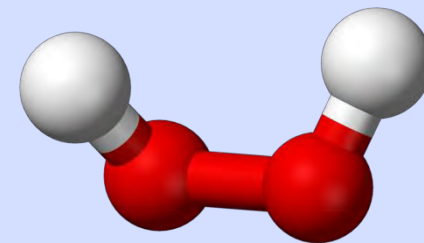

Οξαλικό οξύ

- Είκοσι χρόνια αργότερα, το 1868, ο **Latimer** χρησιμοποιεί οξαλικό οξύ για να αντιμετωπίσει δυσχρωμίες σε δόντια με ζωντανό πολφό και το 1884 ο **Harlan** αναφέρεται για πρώτη φορά στην λευκαντική ικανότητα του υπεροξειδίου του υδρογόνου. Την αναφορά του Harlan αξιοποίησε το 1910 ο **Prinz**, προτείνοντας για τη λεύκανση των δοντιών με ζωντανό πολφό αλλά και άπολων δοντιών, το υπεροξείδιο του υδρογόνου 30%.

- Ο **Abbot** το 1918, προτείνει το συνδυασμό υπεροξειδίου του υδρογόνου και θερμότητας για τη λεύκανση των δυσχρωμικών δοντιών, ο οποίος με ορισμένες τροποποιήσεις χρησιμοποιείται μέχρι και σήμερα.

Μέχρι τη δεκαετία του 1950 οι περισσότερες προσπάθειες λεύκανσης εστίαζαν στην βελτίωση του χρώματος ζωντανών δοντιών. Από τη δεκαετία αυτή και μετά άρχισαν να γίνονται οι πρώτες προσπάθειες για την λεύκανση των άπολων δοντιών.

Υπεροξείδιο του υδρογόνου

- Έτσι το 1958, ο **Pearson** χρησιμοποίησε για το σκοπό αυτό το υπεροξείδιο του υδρογόνου το οποίο τοποθετούσε στο μυλικό θάλαμο για τρεις μέρες.
- Εννέα χρόνια αργότερα οι **Nutting** και **Poe**, βασιζόμενοι στην τεχνική του Pearson προτείνουν την περιπατητική τεχνική (Walking Bleach) για τη λεύκανση των άπολων δοντιών, τοποθετώντας στο μυλικό θάλαμο μείγμα υπεροξειδίου του υδρογόνου 30% και υπερβορικού νατρίου για μία εβδομάδα.

Οι πρωτοπόροι αυτοί επιστήμονες έθεσαν τα θεμέλια και της βασικές αρχές της λεύκανσης στις οποίες βασίζονται ακόμα και οι τεχνικές που ακολουθούνται σήμερα.

Από το σημείο αυτό οι προσπάθειες των κλινικών στοχεύουν στην ανεύρεση αποτελεσματικότερων τεχνικών και νέων τρόπων απορρόφησης των λευκαντικών παραγόντων. Για το λόγο αυτό χρησιμοποιούν συνδυασμούς χημικών ουσιών, θερμοκρασίας, φωτός, αδροποιούν ή όχι την αδαμαντίνη και κατ' αυτό τον τρόπο διαφοροποιούν την ένταση και το χρόνο δράσης του λευκαντικού παράγοντα.

- Το 1972 δημοσιεύεται από τον **Arens** και τους συνεργάτες του το άρθρο με τίτλο "Starbite Bleaching System". Το άρθρο αυτό αποτέλεσε σταθμό των νεότερων απόψεων για τη λεύκανση των δοντιών.

- 16 χρόνια αργότερα, οι **Haynie** και **Emet** προτείνουν την εν ψυχρό τεχνική λεύκανσης των δοντιών και αργότερα οι **Garber** και **Goldstein** προτείνουν τον συνδυασμό των τεχνικών λεύκανσης των δοντιών με ζωντανό πολφό στο ιατρείο με υπεροξείδιο του υδρογόνου και ενεργοποίηση με φωτεινή πηγή και ταυτόχρονα στο σπίτι με υπεροξείδιο του καρβαμιδίου σε νάρθηκα.

Χρονολογία	Συγγραφείς	Υλικό	Ζωντανός πολφός (+) Νεκρός πολφός(-)
1848	Dwinelle	Χλωριούχο ασβέστιο	-
1868	Latimer	Οξαλικό οξύ	+
1884	Harlan	Υπεροξείδιο υδρογόνου	
1910	Prinz	Υπεροξείδιο υδρογόνου 30%	+,-
1918	Abbot	Υπεροξείδιο υδρογόνου + θερμότητα	
1958	Pearson	Υπεροξείδιο υδρογόνου	-
1967	Nutting & Poe	Υπεροξείδιο υδρογόνου 30% +υπερβορικό νάτριο	-
1988	Haynie & Emet	Υπεροξείδιο υδρογόνου + διοξείδιο	+
1991	Garber & Goldstein	Ιατρείο: Υπεροξείδιο υδρογόνου + λυχνία Σπίτι: υπεροξείδιο καρβαμιδίου σε νάρθηκα	+